

62.
koncertní
sezona
2017
2018

Německé rekviem
Filharmonie
na Stadionu
3. abonentní koncert
Stadion
12 a 13|4|2018

• • • •

Filharmonie
Brno Philharmonic

Pořad koncertu

JOHANNES BRAHMS

Německé rekviem op. 45 | 72'

pro sóla, sbor a orchestr

Ein deutsches Requiem (German Requiem), Op. 45
for soloists, chorus, and orchestra

1. *Sbor*

Selig sind, die da Leid tragen
(Ziemlich langsam und mit Ausdruck)

2. *Sbor*

Denn alles Fleisch es ist wie Gras
(Langsam, marschmäßig)

3. *Baryton sólo a sbor*

Herr, lehre doch mich
(Andante moderato)

4. *Sbor*

Wie lieblich sind deine Wohnungen
(Mäßig bewegt)

5. *Soprán sólo a sbor*

Ihr habt nun Traurigkeit
(Langsam)

6. *Baryton sólo a sbor*

Denn wir haben hie keine bleibende Statt
(Andante – Allegro)

7. *Sbor*

Selig sind die Toten
(Feierlich)

Martina Janková soprán / soprano

Martin Bárta baryton / baritone

Český filharmonický sbor Brno /

Czech Philharmonic Choir Brno

sbormistr / choir director **Petr Fiala**

Filharmonie Brno / Brno Philharmonic

dirigent / conductor **Andreas Sebastian Weiser**

Koncert se koná bez přestávky.

O skladbách

Od zázračného dítěte k Mistroví

Dětství **Johannesa Brahmsa** (1833–1897) se odvíjelo ze skromných poměrů rodiny kontrabasisty hamburského městského orchestru Johanna Jakoba Brahmsa, který do Hamburku přišel z Holštiny, aby zde nastartoval proti vůli rodičů svoji hudební kariéru. Začal jako pouliční muzikant vyhrávající k tanci, až zakotvil v profesionálním městském orchestru. Oženil se se svojí domácí, o 17 let starší švadlenou, pocházející z místní zchudlé měšťanské rodiny. Jejich dva synové, Johannes i mladší Fritz, od dětství projevovali hudební nadání, které otec s radostí rozvíjel. V sedmi letech předal Johannes do péče místnímu učiteli klavíru, u něhož chlapec činil rychlé pokroky. Rodiče i učitel našťastí nepodlehli lákavé nabídce amerického agenta, který chtěl desetiletého klavíristu po úspěšném koncertním vystoupení v Hamburku angažovat na umělecké turné do Ameriky, kde ho zamýšlel prezentovat jako „child prodigy“.

Johannes místo zaoceánského výletu dostal nového učitele, ve městě uznávaného klavíristu a skladatele Eduarda Marxse, který, když odhalil chlapcův zájem o komponování, jej zasvětil do umění kontrapunktu a obrátil jeho pozornost k dílům starých mistrů, především k Bachovi a Beethovenovi. (Tradice J. S. Bacha ostatně přetrvávala v Hamburku ještě z dob působnosti skladatelova nejslavnějšího syna Philippa Emanuela, kdy hudební život ve městě doznal největšího rozkvětu). Johannes, jedenáctiletý skladatelský adept, byl ve svém zivlu: doslova hlal teoretické traktáty a partitury z knihovny svého učitele i v městské knihovně, kam chodil opisovat skladby, které pak upravoval pro malé ansámby, v nichž hrál jeho otec. Tak nejen přispíval do napjatého rodinného rozpočtu, ale pěstoval a rozvíjel svůj smysl pro hudební efekt, instrumentální barvy a schopnost improvizace, již proslul při svých klavírních vystoupeních. Jeho koncerty v letech 1848 a 1849 (to mu bylo 15 let!) měly ve městě značný ohlas. Zaujaly také houslového virtuosa Eduarda Reményiho, běžence z porevolučních Uher, který Brahmsa angažoval jako svého doprovázeče pro turné po Německu. Během něho se Johannes v Göttingenu seznámil s houslistou Josefem Joachimem, se kterým ho spojilo celoživotní přátelství.

Ve Výmaru se setkali s Franzem Lisztem, v jehož pohostinné společnosti strávil Brahms šest týdnů, v nichž dospěl k poznání, že jeho umělecký směr se diametrálně rozchází s Lisztovou „novoněmeckou školou“. Na Joachimovo doporučení učinil Brahms osudovou návštěvu Roberta a Clary Schumannových v Düsseldorfu. Dojem, jímž na

Schumanna zapůsobily Brahmsovy kompozice i nebyvalé expresivní klavírní hra, vyjadřuje článek uveřejněný v Neue Zeitschrift für Musik, ve kterém Schumann přivítal „mladého orla“ na německou hudební scénu a předpověděl mu skvělou budoucnost. Oboustranné přátelství obou skladatelů nemělo dlouhého trvání – skončilo Robertovým tragickým úmrtím v roce 1856, zatímco silné citové pouto ke Claře přetrvalo do konce Clařiných dnů. Brahmsova „léta učednická“ tak skončila smrtí jeho velkého vzoru a rádce, veřejným rozchodem s Lisztovou novoněmeckou školou (1860) a trvalým odchodem z Hamburku do Vídně (1862).

Skladatelská žně Johannesa Brahmsa do roku 1860 dokládá jeho tíhnutí k zaběhnutým hudebním formám a účelovost komponování: psal především skladby pro sólový klavír (sonáty, variace, gavotky, balady), které hrál na svých koncertech, sbory pro hamburské vokální ansámby, na 30 písní, 2 orchestrální serenády a klavírní koncert č. 1 (taktéž pro vlastní potřebu), klavírní trio a smyčcový sextet. Těmto žánrům, rozšířeným o orchestrální formu variací, symfonie a další instrumentální koncerty, už zůstal natrvalo věrný. Zcela se minul s lisztovskou symfonickou básní a operou, jež byla výsadou wagneriánů.

Jedinou velkou vokálně orchestrální skladbou, která vyšla z jeho pera, je **Německé rekviem**, patřící do řady nejproslulejších skladeb tohoto druhu, jako jsou mše za zemřelé W. A. Mozarta, Hectora Berlioz, Giuseppe Verdiho nebo Antonína Dvořáka. Brahmsovo rekviem se od výše jmenovaných, a mnoha dalších vzniklých před i po Brahmovi, liší na první pohled volbou textu. Zatímco většina skladeb sloužících k uctění památky zesnulých je v rámci římskokatolického obřadu komponována na ustálený latinský text, sestavil si Brahms, na slovo vzatý znalec bible, vlastní libreto výběrem úryvků z Lutherova německého překladu *Starého a Nového zákona*. Brahms zachovává vážnost chvíle odchodu ze života, soustřeďuje se však na útechu truchlících pozůstalých, jejichž zesnulým místo hrozby posledním soudem předkládá vidinu klidného spočinutí po namáhavé práci v božím přibytku. *Spravedlivé duše jsou v Božích rukou a žádné trápení se jich nedotkne ... Pohlcena jest smrt ve vítězství.*

Vznik *Německého rekviem* op. 45 bývá povětšinou datován léty 1865–1868, to však už byla jen konečná fáze dlouho zrající kompozice. Novější literatura uvádí osm předchozích roků, jež sice neznamenaly vědomou práci na tvorbě rekviem, ale ve kterých se již objevují motivy, které Brahms později ve skladbě použil. Výrazné tóny smutečního pochodu, tvořícího nyní hlavní motiv druhé věty, vystopovali brahmsovští badatelé ve skladbě pro dva klavíry a ve skice scherza nezdařeného symfonie z let 1854–1855, kdy se zdravotní stav Roberta Schumanna povážlivě zhoršil a Schumann se pokusil o sebevraždu. Zpráva o Robertově smrti (1856) přivedla Brahmsa opět do Düsseldorfu, aby tam pomohl Claře a její početné rodině. Atmosféra smrti zřejmě vyvolala myšlenku na rekviem, které tam Brahms začal psát (1857). Brahmsův životopisec Kalbeck prohlašuje bez přesnějších podrobností, že v roce 1861 již existoval sbor o čtyřech větech, který se stal součástí rekviem.

Bezprostředním podnětem k vytvoření průlomového mistrovského díla, v němž Brahms zhodnotil vše, čeho až dosud v kompozici dosá-

hl, včetně svých hlubokých znalostí hudby předchůdců i současníků, však byla v roce 1865 smrt jeho matky. V té době už byl natrvalo usazen ve Vídni, kde si zvolna vytvářel okruh přátel a příznivců. Přesto provedení prvních tří vět rekviem (z původně plánovaných šesti) dne 1. prosince 1867 se ve Vídni setkala s pramalým úspěchem. Důvodem bylo jednak nepřesné provedení (např. ve fuze třetí věty tympanista svojí razantní hrou zcela přehlušoval celý soubor), jednak skladatelovo vybočení z dosavadních zvyklostí při volbě textu. Katolická Vídeň nestrávila napoprvé negování dosavadní latinské liturgické tradice severoněmeckým luteránem, který se navíc nehlásil k žádné církvi.

Po tomto neúspěchu poslal Brahms partituru k posouzení řadě kolegů i Cláře se žádostí o konzultaci. Připomínky pak pečlivě promýšlel; některé do skladby zapracoval, jiné odmítl – např. volbu textů, u nichž hájil právo na vlastní koncepci bez ohledu na církevní dogmata. Upravené noty pak postupil řediteli hudby katedrály v Brémách C. M. Reinthalerovi, jemuž naznačil, že by skladbu rád nazval *Ein menschliches Requiem*, což posléze změnil na **Ein deutsches Requiem**. Reinthaler připravil všech šest vět k provedení, ke kterému došlo v brémské katedrále pod autorovou taktovkou před 150 lety (téměř na den přesně od našeho dnešního koncertu) na Velký pátek 10. dubna 1868. V Brémách se provedení setkala s rozhodným úspěchem, jenž způsobil zásadní obrat v Brahmsově umělecké kariéře. O měsíc později připsal skladatel na Marxsenovo doporučení ještě větu se sopránovým sólem, poprvé samostatně provedenou v Curychu v září 1868 a ve finální verzi zařazenou na místo páté věty. V tomto sedmivětém tvaru mělo *Německé rekviem* premiéru v Lipsku 18. února 1869 se sólisty Emilií Bellingrath-Wagnerovou a Franzem Krücklem, sbor a orchestr Gewandhausu řídil Carl Reinecke.

První věta *Selig sind, die da Leid tragen* (Blaze těm, kdo pláčou) začíná šestnáctitaktovým orchestrálním úvodem hlubokých smyčců, navozujícím pochmurnou náladu, kterou zvyšuje absence houslí v celé větě. V momentě, kdy zvolna se rozvíjející vážný zpěv sboru dospívá ke slovům útěchy *Die mit Tränen säen* (Ti, kdo v slzách sejí) přechází tónina do Des dur, mění se i dynamika a výraz prolínajících se hlasů, které se z rozjásaného vrcholu rychle vracejí k vážnému zklidnění. Střední část *Sie gehen hin* (Sem tam chodící lid) tvoří fugato vystavěné z úvodního violoncellového motivu, stoupajícího z *pp* k vrcholovému *f* a náhle klesajícího opět k *pp*, ve kterém je opakována celá úvodní část v původní F dur tónině. Jak už bylo předesláno, vychází materiálu druhé věty *Denn alles Fleisch es ist wie Gras* (Neboť všichni lidé jako tráva) ze scherza zavržené symfonie. Tragicky znějící třídobý smuteční pochod (b moll) uvádějí sordinované housle a violy podepřené dechovými nástroji a hrozivými údery bubnu. Těžkými kroky kráčí sbor v unisonu mužských hlasů a altů. Celá pasáž se opakuje v plném obsazení sboru a orchestru s mrazivou naléhavostí.

Avšak netřeba ztráčet trpělivost a naději v budoucnost! Hudba na text *So seid nun geduldig* (Nuž buďte trpěliví) se na chvíli vyjasňuje v durové tónině a vyznívá v *pp*. Smutek ještě není zažehnán – vrací se v doslovném opakování úvodního pochodu. Sbor a majestátní akordy pozounů a dřevěných nástrojů pak oznamují, že slovo Páně

trvá na věky *Aber des Herrn Wort bleibet* (B dur). Kontrapunktický sbor vystavěný na motivu, který zazní v basových hlasech, propukne v jásot, neboť budoucnost slibuje vykoupení a s ním věčnou radost a konec vši bolesti. Barytonové sólo ve třetí větě *Herr, lehre doch mich* (Hospodine, dej mi poznat), následované v krátkých úryvcích sborem jako ozvěnou, je vážnou meditací o životě a jeho pomíjivosti (d moll). Nadarmo se člověk lopotí, aniž by věděl, kdo bude mít užitek z jeho práce. Otázka *Nun Herr, wes soll ich mich trösten?* (Pane, čím se mám utěšit), položená nejdříve sólistou a mnohokrát opakovaná sborem, přechází v krásnou větu v D dur *Ich hoffe auf dich* (Doufám v Tebe), která uvádí fugu, zvěstující spravedlivým boží ochranu. Aritmetickým středem sedmidílné skladby je lyrická čtvrtá věta *Wie lieblich sind deine Wohnungen* (Jak jsou milé Tvé příbytky). V dokonalém souladu textu s hudbou plyne zpěv sboru blízký lidovému popěvku, oproštěnému od banálního sentimentu (zde se nabízí příměr s melodií „poutníků“ v Janáčkově *Frydecké panně Marii*).

Formálního vyvážení docílil Brahms při poslední redakci díla na podzim 1868, když na páté místo vsunul větu se sopránovým sólem *Ihr habt nun Traurigkeit* (I vy máte nyní zármutek). Do dojemného zpěvu sopránu se snad nejvíce promítl skladatelův žal nad matčinou smrtí; útěchu přináší představa radostného opětmého shledání. Po citově exponované větě, v níž převládá naděje nad žalem (celá je napsána v durových tóninách), převažuje mollová atmosféra v šesté větě *Denn wir haben hie keine bleibende Statt* (Neboť nemáme zde trvalého místa), zastupující tradiční *Dies irae*. Recitativ sboru na počátku připomíná pomíjivost života na zemi (c moll) a směřuje k odhalení velkého tajemství, které je svěřeno sólistovi a v *pp* opakováno sborem (fis moll). Ve stupňujícím se napětí zazní vážné zvuky žesťů zvoucích k Poslednímu soudu, housle vyletí do výšky a v srázném *vivace* (c moll) oznamuje sbor zmrtvýchvstání.

Tedy se naplní slova Písma, smrt se změni ve vítězství, peklo bude poraženo. Sbor dosahuje vrcholu, na který bezprostředně navazuje v altu téma velké fugy v C dur *Herr, du bist würdig* (Hoden jsi, Pane), jásavě oslavující velikost a slávu Stvořitele. Závěrečná věta *Selig sind die Toten, die in dem Herren sterben* (Blahoslavení jsou mrtví – F dur) uzavírá kruh textovou i hudební reminiscencí na větu první. Houpačný rytmus smyčců podporuje vážný zpěv sboru, střední část *Ja, der Geist spricht* (Duch zajisté dí – A dur) ještě připomene zaslužený odpočinek po vykonání dobrého díla, aby v závěrečném F dur mohla přejít k mírně modifikované repetici začátku a po kratinkém vzepětí ke konečnému zklidnění.

Německé rekviem koncipoval Brahms od počátku jako skladbu s obecně humanistickým posláním určenou pro koncertní síň. Sjednocuje ji základní třítónový motiv složený z intervalu velké tercie a následného půltónu, který postupuje stejným směrem (např. F-A-B) a prolíná tematickým materiálem celého díla. Formální struktura je přísně souměrná: protilehlé věty vždy spolu korespondují – první a sedmá jako úvod a závěr, dramaticky vzrušené druhá a šestá, třetí a pátá s převahou sólového zpěvu – obklopující jednoduchý, čistě lyrický zpěv sboru ve větě čtvrté. V orchestraci jsme upozornili na vypuštění houslí v první

větě, naopak harfy hrají pouze ve větách první, na počátku druhé a v poslední. Po druhém lipském provedení v roce 1873 se *Rekviem* stalo doslova „hitem“ a během následujících tří let doznalo na devětasedmdesát provedení. Brahms, zařazený novoromantiky, a nejen jimi, mezi zarputilé konzervativce, obnovil linii klasické hudební formy prostředky směřujícími do 20. století, jak v obsáhlé studii *Pokrokový Brahms* z roku 1933 uvádí Arnold Schönberg. Poukazem na vynalézavost v harmonii a krásu Brahmsových hudebních myšlenek Schönberg prokazuje, že Brahms, klasicizující a akademický *Brahms*, byl velkým novátorem ve sféře hudební řeči, že byl po pravdě velkým pokrokářem.

Alena Němcová

O účinkujících

Sopranistku **Martinu Jankovou** lze považovat za mozarťovskou specialistku: vytvořila už deset známých i méně známých rolí mozarťovského repertoáru, ve kterém vedle Zuzanky, Zerliny, Despiny a Paminy ztvárnila též úlohu Rosiny v juvenilním díle třináctiletého Mozarta *La finta semplice*, nebo roli Madame Silberklang v jednoaktovce *Der Schauspieldirektor*.

Stejně intenzívně se věnuje interpretaci barokní hudby, z níž jmenujeme díla Claudia Monteverdiho (*L'incoronazione di Poppea*, *Il ritorno d'Ulisse in patria*), Henryho Purcella (*The Fairy Queen*), G. F. Händla (*Orlando* a scénické provedení oratoria *Il trionfo del tempo e del disinganno* v milánské opeře La Scala), pašije a kantáty J. S. Bacha, které zpívala na koncertech vídeňského Musikvereinu. Z hudby 20. století je významné její nastudování ústřední postavy z Debussyho opery *Pelléas et Mélisande* a titulní role v Janáčkových *Příhodách lišky Bystroušky*. Vystupuje na jevištích ve Švýcarsku, především v Curychu, Basileji a Ženevě, v USA spolupracuje s šéfdirigentem Clevelandského orchestru Franzem Welserem-Möstem, se kterým navázala spolupráci již za jeho působení v Curychu. V Rakousku účinkovala na festivalech Wiener Festwochen, v Salcburku, Styriarte ve Štýrském Hradci ad. Zpívala pod vedením Williama Christieho na evropském turné s jeho proslulým souborem Les Arts Florissants, účastnila se mnoha nastudování Nikolause Harnoncourta, účinkovala mj. s Johnem Eliotem Gardinerem, Simonem Rattlem, Charlesem Mackerrasem, Markem Minkowskim a Wolfgangem Sawallischem. Pozoruhodný je její podíl na realizaci cyklu *Mozart–Da Ponte* v opeře v Curychu, který je zdokumentován na DVD.

Martin Bárta (1967) vystudoval zpěv na konzervatoři v Pardubicích, vzdělání si později doplnil na pražské AMU u Reného Tučka. Po ukončení konzervatoře zastával několik let pedagogickou funkci na Vysoké škole pedagogické v Hradci Králové, v roce 1994 debutoval v Divadle F. X. Šaldy v Liberci jako Germont ve Verdiho *La traviatě*. Od počátku roku 1997

je sólistou Státní opery Praha, kde vytvořil řadu základních rolí barytonového repertoáru, jako jsou Don Giovanni, Papageno, Nabucco, Rigoletto, Amonasro, Escamillo, Scarpia, Oněgin, Šujskij ad. Pravi-

delně hostuje v pražském Národním divadle, kde mj. zpíval Přemysla a Kalinu ve Smetanových operách a Revírníka a barona Pruse v operách Loeše Janáčka. Znájí ho návštěvníci Janáčkovy opery v Brně, SND v Bratislavě a Národního divadla moravskoslezského v Ostravě, kde nastudoval roli Ruprechta v Prokofjevově *Ohnivém andělu*, nominovanou v roce 2015 na Cenu Thálie, a kde v současnosti připravuje Borise Izmaïlova pro inscenaci Šostakovičovy *Katěřiny Izmaïlovny*. V koprodukčním představení pražského ND s festivalem v Bayreuthu zpíval úlohu Telramunda ve Wagnerově *Lohengrinovi*. Účinkuje na festivalech Wiener Festwochen, Holland Festival, Festival Aix-en-Provence, Salzburger Festspiele, ale též na operních scénách ve Velké Británii, Francii, Itálii, Japonsku, Jižní Koreji, Švýcarsku a USA. Pozoruhodné bylo jeho vystoupení v úloze Šiškova v Janáčkově opeře *Z mrtvého domu*, kterou v roce 2007 nastudoval Pierre Boulez a kterou Bárta opětovně zpíval ve Štrasburku (2013) a v pařížské L'Opéra Bastille (2017). V oboru kantátovém má ve svém repertoáru barytonové party z Bachových *Janových* a *Matoušových pašiji*, Orffovy kantáty *Carmina burana*, Dvořákova *Te Deum*, Pucciniho *Messa di Gloria*, Faurého *Rekviem* a z *Otvírání studánek* Bohuslava Martinů.

Představovat v moravské metropoli **Český filharmonický sbor Brno** je jako nosit sovy do Atén. Od roku 1990, kdy ho zde založil skladatel a sbormistr Petr Fiala, nyní jeho ředitel, dává o sobě vědět pravidelnými koncerty, které buď sám pořádá, nebo vystupuje ve spolupráci s jinými orchestrálními subjekty. Brněnským posluchačům jsou též známy úspěchy sboru na mezinárodním kolbišti, kde získal prestižní postavení a ocenění. Je znám svojí profesionalitou, kompaktním zvukem a šířkou repertoáru, který zahrnuje oratoria, kantáty, ale i velké operní sborové party. Ročně vystoupí doma i v zahraničí na cca 90 koncertech s předními světovými orchestry a dirigenty. Ze získaných ocenění z nedávné doby uvedme jen Echo Klassik z roku 2007, kdy byl sbor jmenován Souborem roku za nahrávku Brucknerových *motet* a za Lisztovo oratorium *Kř Kristus* získal ocenění Nahrávka roku. Nahrávka Dvořákova *Requiem* byla v roce 2011 oceněna cenou japonského časopisu Geijutsu Disc Review. Pro Brňany připomínáme, že

Brahmsovo *Německé rekviem* zaznělo v podání ČFSB na „dušičkovém koncertě“ 12. listopadu loňského roku.

Za úspěchy tělesa stojí jeho zakladatel, sbormistr a ředitel **Petr Fiala** (1943). Vystudoval brněnskou konzervatoř a JAMU (klavír, kompozice, dirigování), je autorem sta osmdesáti skladeb. Sbornimistrové a dirigentské činnosti se věnuje padesát let.

Dirigent **Andreas Sebastian Weiser** (1963) absolvoval Vysokou školu umění v Berlíně, od mládí hrál též na klavír a violoncello. Jako finalista Mezinárodní dirigentské soutěže Artura Toscaniniho v Itálii získal německé stipendium pro studium dirigování u Václava Neumanna v Praze (1987/1988). Byl šéfdirigentem filharmonie v Jeně, v roce 1993 debutoval u Symfonického orchestru Bavorského rozhlasu. Od prvního společného vystoupení v Ravně (1995) pravidelně spolupracoval s Mstislavem Rostropovičem, dirigentskou praxi získal jako asistent světověznámých dirigentů Lorina Maazela a Zubina Mehty. Dirigoval orchestry v Lucernu, Bernu, Bamberké symfoniky, Filharmonii Stuttgart a Symfonický orchestr Středoněmeckého rozhlasu v Lipsku, hostoval na operních scénách ve Francii, Španělsku a Itálii. V Praze byl hned na počátku své umělecké dráhy dirigentem Symfonického orchestru Československého rozhlasu a řídil Český komorní orchestr; od roku 2006 je dirigentem (od sezony 2012/2013 šéfdirigentem) Filharmonie Hradec Králové. Po občasném hostování ve Státní opeře Praha byl od 1. září 2016 ustanoven jejím hudebním ředitelem.

Alena Němcová

Zpívané texty v českém ekumenickém překladu Písma

1. Sbor

Blaze těm, kdo pláčou, neboť oni budou potěšeni.

(Matouš 5:4)

Ti, kdo v slzách sejí, s plesáním budou sklízet.

S pláčem nyní chodí, kdo rozsévá, s plesáním však přijde, až ponese snopy.

(Žalm 126:5-6)

2. Sbor

Neboť, všichni lidé jako tráva a všechna jejich krása jako květ trávy. Uschne tráva, květ opadne.

(1. Petrův 1:24)

Buďte tedy trpěliví, bratří, až do příchodu Páně. Pohlďte, jak rolník čeká trpělivě na drahocennou úrodu země, dokud se nedočká podzimního i jarního deště.

(List Jakubův 5:7)

Neboť, všichni lidé jako tráva a všechna jejich krása jako květ trávy. Uschne tráva, květ opadne, ale slovo Hospodinovo zůstává na věky.

(1. Petrův 1:24)

Ti, za něž Hospodin zaplatil, se vrátí. Přijdou na Sijón s plesáním a věčná radost bude na jejich hlavách. Dojdou veselí a radosti, na útěk se dají starosti a nářek.

(Izajáš 35:10)

3. Baryton sólo a sbor

Hospodine, dej mi poznat, kdy přijde můj konec a kolik dnů je mi vyměřeno, ať vím, kdy ze světa sejdu. Hle, jen na píd' odměřils mi dnů a jako nic je před tebou můj věk. Člověk je jen vánek pouhý, i kdyby stál pevně.

Každý žitím putuje jak přelud, hluku nadělá, ten vánek pouhý, kupí majetek a neví, kdo to shrábne.

A tak jakou mám naději, Panovníku? Moje očekávání se upíná jen k tobě.

(Žalm 39:5-8)

Duše spravedlivých jsou však v Boží ruce a trýzeň smrti se jich nedotkne.

(Kniha moudrosti 3:1)

4. Sbor

Jak jsou milé tvé příbytky, Hospodine zástupů!

Má duše zmirá steskem po Hospodinových nádvořích, mé srdce i mé tělo plesají vstříc živému Bohu!

Blaze těm, kdo bydlí ve tvém domě, mohou tě zde vždycky chválit.

(Žalm 84:2-3, 5)

5. Soprán sólo a sbor

I vy máte nyní zármutek. Uvidím vás však opět a vaše srdce se zarduje a vaši radost vám nikdo nevezme.

(Jan 16:22)

Jako když někoho utěšuje matka, tak vás budu těšit.

(Izajáš 66:13)

Na vlastní oči se přesvědčte, jak málo jsem se namáhal, a přesto jsem našel pro sebe hojně odpočinutí.

(Sírachovec 51:27)

6. Baryton sólo a sbor

Vždyť zde nemáme trvalý domov, nýbrž vyhlížíme město, které přijde.

(Židům 13:14)

Hle, odhalím vám tajemství: Ne všichni zemřeme, ale všichni budeme proměněni, naráz, v okamžiku, až se naposle ozve polnice. Až zazní, mrtví budou vzkříšeni k nepomíjitelnosti a my živí proměněni.

Pak se naplní, co je psáno: Smrt je pohlčena, Bůh zvítězil!

Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvá zbraň?

(1. Korintským 15:51-55)

Jsi hoden, Pane a Bože náš, přijmout slávu, čest i moc, neboť ty jsi stvořil všechno a tvou vůlí všechno povstalo a jest.

(Zjevení Janovo 4:11)

7. Sbor

Od této chvíle jsou blahoslaveni mrtví, kteří umírají v Pánu. Ano, praví Duch, ať odpočinou od svých prací, neboť jejich skutky jdou s nimi.

(Zjevení Janovo 14:13)

Zveme vás na

Jarní koncert Kantilény v Besedním domě 15. 4. 2018 v 18:00:
Pálka Bambulín, **Eben**, **Pololánik**, **Joel**, **Gershwin** ad.; Magda-
lenka, Kantiléna a Kantiléna, Marek Paľa – klavír, Lukáš Krejčí – bicí
nástroje, sbormistři Veronika Hružová a Michal Jančík

Schubert a Beethoven, 4. ab. koncert Filharmonie doma I v Besed-
ním domě 18., 19. a 20. 4. 2018 v 19:30: **Schubert** Symfonie
č. 5 B dur, **Leifs** Pastorální variace, **Beethoven** Symfonie č. 1 C dur;
Filharmonie Brno, dirigent Alexander Liebreich

A3 Flamenco: Pérez & Rivera & Pérez, 6. ab. koncert Jazz
and World Music v Besedním domě 23. 4. 2018 v 19:30; David
Pérez – flamenkový tanec, Javier Rivera – flamenkový zpěv, Miguel
Pérez – flamenková kytara

Touha po domově, 4. ab. koncert Filharmonie na Stadionu 26.
a 27. 4. 2018 v **19:00** (veřejná generální zkouška 26. 4. 2018
v 11:00): **Dvořák** Česká suita, **Suk** Fantastické scherzo, **Martinů**
Violoncellový koncert č. 2; Tomáš Jamník – violoncello, Filharmonie
Brno, dirigent Robert Kružík

Mladá krev aneb Hudba zblízka, 4. ab. koncert v Besedním
domě 2. 5. 2018 v 19:30; účinkují členové Orchestrální akademie
Filharmonie Brno a hosté

Prodej vstupenek

on-line: www.filharmonie-brno.cz

v předprodeji Filharmonie Brno

Besední ulice, 602 00 Brno

PO a ST 9:00–14:00 h

ÚT, ČT a PÁ 13:00–18:00 h

v předprodeji Domu pánů z Lipé

nám. Svobody 17, 602 00 Brno

PO–PÁ 8:00–20:00 h

SO, NE a svátky 10:00–16:00 h

¾ hodiny před koncertem v místě jeho konání

Prosíme posluchače, aby zaujali svá místa včas, vypnuli mobilní tele-
fony a během koncertu nefotografovali. Po jeho začátku není vstup do
sálu umožněn. Změna programu a účinkujících vyhrazena!

Generální partner Filharmonie Brno

Hlavní partner Filharmonie Brno

Za podporu a spolupráci děkujeme

Vydala Filharmonie Brno nákladem 550 výtisků

texty Alena Němcová

foto archiv Filharmonie Brno, není-li uvedeno jinak

produkce Printeco s.r.o.

redakční uzávěrka 31/4/2018

Filharmonie Brno, příspěvková organizace

Komenského náměstí 534/8, 602 00 Brno, ☎ +420 539 092 801

www.filharmonie-brno.cz, www.salprobrno.cz

Statutární město Brno finančně podporuje Filharmonii Brno.

Vybrané koncerty se konají za finanční podpory Jihomoravského kraje
a Ministerstva kultury ČR.

www.filharmonie-brno.cz
www.salprobrno.cz

